

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

121
02.02.2016
Birou permanent al Senatului
Bp 621 / 08.02.2016

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL
125 / 15.02.2016

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii societăților nr. 31/1990*, inițiată de domnii deputați PNL George Scarlat, Nini Săpunaru, Costel Șoptică, Dumitru-Verginel Gireadă, Marian Avram, Vasile Iliuță și Nechita-Stelian Dolha (**Bp. 671/2015**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii privind societățile nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou articol, **art. 283¹**, în sensul instituirii interdicției administratorului și acționarilor care au adus o societate în insolvență sau în faliment de a deschide o altă societate până la finalizarea procedurilor prevăzute de legislația în vigoare, precum și a interdicției

administratorului/acționarilor de a mai administra o altă societate până la plata integrală a debitelor dacă se constată că falimentul sau insolvența s-a produs din vina acestora.

Totodată, inițiativa legislativă prevede ca Ministerul Finanțelor Publice să publice pe site lista pe județe cu societățile ce se află în faliment sau insolvență.

II. Observații

1. Sub aspectul normei asupra căreia operează intervenția legislativă de completare, observăm că, deși se instituie măsuri legate de starea de insolvență a unei societăți, cu efect de sancțiune față de administratorii și acționarii societății, aspect ce ține de răspunderea, în caz de insolvență, a celor care au contribuit la aducerea societății în această situație de dificultate financiară și/sau încetare de plăți, totuși norma a cărei completare se propune nu este *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, ci *Legea nr. 31/1990*.

De asemenea, deși inițiativa legislativă creează o interdicție temporară de a dobândi calitatea de administrator sau acționar la o altă societate, totuși completarea propusă nu apare la articolele din *Legea nr. 31/1990* ce instituie astfel de interdicții (art. 6, în cazul asociațiilor/acționarilor, art. 73¹, în cazul administratorilor), ci la un articol ce cuprinde dispoziții tranzitorii (care și-au produs deja efectele la data intrării în vigoare a *Legii nr. 31/1990*). Astfel, este necesară reconsiderarea plasării textului de lege propus.

2. Referitor la soluția propusă, constând, în esență, în instituirea unei interdicții față de administratorul/acționarul societății insolvente de a deține aceste calități pentru o perioadă determinată, precizăm că aplicarea unei măsuri cu efect de sancțiune, chiar dacă nu este denumită astfel, trebuie să fie circumscrisă unei acțiuni de atragere a răspunderii administratorului/acționarului sau a oricărei alte persoane care a contribuit la aducerea societății în stare de insolvență.

Administratorul unei societăți *in bonis* se bucură, în ceea ce privește răspunderea sa față de societate pentru activitatea desfășurată de protecția oferită de principiul judecării de afaceri (*business judgement rule*), principiu de guvernanță corporativă, general acceptat și consacrat

legislativ în România în *Legea nr. 31/1990* (art. 144¹). Potrivit acestei reguli, administratorul este exonerat de răspundere, chiar dacă decizia sa de afaceri a prejudiciat societatea, dacă la adoptarea deciziei a fost în mod rezonabil îndreptățit să considere că acționează în interesul societății și pe baza unor informații adecvate, respectând standardele de diligență și de prudență specifice unui bun proprietar.

Dimpotrivă, această regulă nu este aplicabilă deciziilor de afaceri intenționat eronate, adoptate cu încălcarea obligației de loialitate, dar și în ipotezele de *culpa lata*, care, prin gravitate, sunt atât de îndepărtate de un scop rațional de afaceri, încât nu pot caracteriza o persoană prudentă și diligentă, astfel cum se prevede în art. 144¹ alin. (1) din *Legea nr. 31/1990*.

Acest tip de conduită este sancționabil atât pe terenul răspunderii civile speciale a administratorului – *Legea nr. 31/1990*, art. 144² alin. (2), cât și pe terenul *Legii nr. 85/2014*, care consacră o secțiune problematicii răspunderii pentru intrarea în insolvență (Capitolul II, Secțiunea a 8-a, art. 169-173).

Potrivit art. 169 din *Legea nr. 85/2014*, membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului pot fi obligați, de instanță, la acoperirea întregului pasiv sau a unei părți din acesta, dacă au condus la aducerea societății în stare de insolvență prin una dintre următoarele fapte: a) au folosit bunurile sau creditele societății în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane; b) au făcut activități de producție, comerț sau prestări de servicii în interes personal, sub acoperirea societății; c) au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plăți; d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea; e) au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia; f) au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri, în scopul întârzierii încetării de plăți; g) în luna precedentă încetării plăților, au plătit sau au dispus să se plătească cu preferință unui creditor, în dauna celorlalți creditori; h) orice altă faptă săvârșită cu intenție, care a contribuit la starea de insolvență a debitorului.

Observăm, așadar, că modificările recente ale legislației insolvenței (2014) au lărgit substanțial situațiile în care poate fi atrasă răspunderea patrimonială a persoanelor care au adus sau au contribuit la aducerea societății debitoare în stare de insolvență.

De asemenea, au fost îmbunătățite și condițiile de exercitare a calității procesuale-active pentru acțiunea în răspundere (a fost lărgită gama persoanelor care pot introduce acțiunea, a fost stabilită posibilitatea introducerii apelului de către comitetul creditorilor în cazul în care administratorul judiciar/lichidatorul nu intenționează să atace hotărârea instanței de respingere a acțiunii).

Totodată, sub aspectul interdicțiilor asociate unei hotărâri prin care s-a constatat că administratorul (sau altă persoană, deci inclusiv un acționar, așa cum se are în vedere în prezenta propunere legislativă) a contribuit/ a adus societatea în starea de insolvență, *Legea nr. 85/2014*, în noua ei formă, prevede că: *„Persoana împotriva căreia s-a pronunțat o hotărâre definitivă de atragere a răspunderii nu mai poate fi desemnată administrator sau, dacă este administrator în alte societăți, va fi decăzută din acest drept timp de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii”* (art. 169 alin. (10) din *Legea nr. 85/2014*).

Concluzionând, considerăm că obiectivele de reglementare ale inițiativei legislative sunt deja, cel puțin parțial, realizate, urmare modificărilor intervenite în 2014 în legislația insolvenței, astfel că, în cazul în care s-a atras răspunderea civilă persoanei care a avut calitatea de administrator al societății debitoare, acestea îi este aplicabilă o interdicție, chiar mai severă decât cea prevăzută în inițiativa legislativă.

3. În ceea ce privește momentul final al perioadei de activare a interdicției, prevăzut în propunerea legislativă – respectiv, finalizarea procedurilor de insolvență, în cazul acționarilor, și data la care a fost acoperit integral pasivul societății debitoare, în cazul administratorului, semnalăm că acțiunea în atragerea răspunderii prevăzute de art. 169 din *Legea nr. 85/2014* ar putea să se finalizeze chiar ulterior închiderii procedurii insolvenței, ceea ce, cel puțin în cazul acționarilor, ar lăsa interdicția fără obiect.

4. Este de asemenea, important de subliniat din nou că din formularea textului nu rezultă cu precizie dacă se are în vedere doar perioada ulterioară pronunțării de către instanță a unei hotărâri de constatare a faptului că acționarul este cel care a adus sau a contribuit la aducerea societății în stare de insolvență. Apreciem că orice interpretare diferită (în sensul că interdicția s-ar aplica independent de constatarea culpei acționarului) este de natură a încălca dreptul de acces liber al

persoanei la o activitate economică, garantat constituțional (art. 45 din Constituția României – Libertatea economică).

5. În ceea ce privește soluția prevăzută în propunerea legislativă pentru situația administratorului, subliniem că răspunderea patrimonială – răspundere de natură civilă – nu poate depăși limitele prejudiciului efectiv suferit și aflat în legătură de cauzalitate cu actele sau operațiunile prejudiciabile reținute în sarcina administratorului.

Prin urmare, soluția inițiatorilor trebuie racordată la principiile general recunoscute în materia răspunderii civile, principii care sunt reiterate și de *Legea nr. 85/2014* și circumstanțiate de *Legea nr. 31/1990* (avem în vedere limitele răspunderii față de societate raportat la aplicarea conceptelor de judecată de afaceri, obligație de prudență și diligență – art. 144¹ alin. (1) și (2) din *Legea nr. 31/1990*).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Dacian Cioloș

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului